
**ОБЩИ ПРИНЦИПИ
ЗА
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА НЕБАЛАНСИТЕ
НА СТАНДАРТНА БАЛАНСИРАЩА ГРУПА
НА
“ЕНЕКОД” АД**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

чл. 1 Настоящите Общи принципи за разпределение на небалансите в рамките на стандартната балансираща група на “ЕНЕКОД” АД (наричани за кратко „Общи принципи“) са разработени в съответствие с чл. 58, ал. 1, т.2 от Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), и уреждат условията при които участниците на пазара на електрическа енергия могат да станат членове на стандартната балансираща група на “ЕНЕКОД” АД, и принципи, по които ще се разпределя общия небаланс на група между членовете и.

чл. 2 “ЕНЕКОД” АД е акционерно дружество, вписано в търговския регистър при Агенцията по вписвания с ЕИК 203638768 , адрес на управление ул. Вихрен № 10 , ет.3.

чл. 3 Съгласно чл. 58 , ал. 1, т.2 от ПТЕЕ, „ЕНЕКОД” АД публикува тези принципи и всяка следваща тяхна актуализация на интернет страницата на компанията – www.enekod.com

II. ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЗАЛОЖЕНИ В ОБЩИТЕ ПРИНЦИПИ НА “ЕНЕКОД” АД

Чл. 4 В тези общи принципи, следните термини ще имат значението, посочено по-долу:

- „ПТЕЕ“ – Правилата за търговия с ел.енергия, в сила от 26.07.2013, обнародвани в Държавен вестник, брой 39 от 2014, изм. и доп. ДВ. Бр.90 от 2015., изм. и доп. ДВ бр. 100 от 2017., изм. и доп. ДВ бр.72 от 2018.и всяко следващо изменение и допълнение.
- „ЗЕ“ – закон за енергетиката.
- „КЕВР“ – Комисия за енергийно и водно регулиране.
- „ЕСО“ – ЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР ЕАД – независимия преносен оператор, който е юридическото лице, което еднолично администрира и управлява електроенергийната система и предоставя достъп до

електропреносната мрежа на търговските участници. Дружеството изпълнява и функциите на оператор на пазара на електрическа енергия и е отговорно за администриране на сделките с електрическа енергия и пазара на балансираща енергия.

- БНЕБ – „Българска независима енергийна борса“.
- „СтБГ“ – е стандартната балансираща група на “ЕНЕКОД” АД, която включва търговски участници имащи право да сключват сделки при свободно договорение цени.
- „КСтБГ“ – е координатора на стандартната балансираща група, регистриран в съответствие с ПТЕЕ. За целите на тези Принципи за разпределение на небалансите, Координатор е „Енекод“ АД, притежаващ лиценз за търговия на електрическа енергия № Л-457-12 от 15/12.2015г. включващ правата и задълженията на „Координатор на стандартна балансираща група“ и с ЕИС: 32X0011001009631.
- „ЧСтБГ“ – е всеки един от членовете на стандартната балансираща група на “ЕНЕКОД” АД (потребител, производител, търговец/координатор), който е регистриран на пазара на балансираща енергия към „ЕСО“, притежава статус „активен“ в регистъра на търговски участници на „ЕСО“ и е делегирал своите небаланси към „ЕНЕКОД“ АД, съгласно ПТЕЕ и инструкциите на „ЕСО“.
- „Непряк член“ – е член на балансиращата група, който освен, че е прехвърлил задължението си за балансиране към координатора на балансиращата група, закупува от този координатор и цялото количество електрическа енергия от свободния пазар, за нуждите на неговия обект/обекти.
- „Пряк член“ – е член на балансиращата група, който е прехвърлил задължението си за балансиране към координатора на балансираща група, но има правото да закупува количеството електрическа енергия от свободния пазар, за нуждите на неговия обект/обекти, от един или повече търговци на електрическа енергия, различни от координатора на балансиращата група.
- „Небаланс“ – е отклонението между утвърдения график за производство/потребление и агрегираните измерени стойности на всеки член на балансираща група за всеки период на сетълмент.
- „Сетълмент“ - произведеното или потребеното количество електрическа енергия за период от 1 /един / астрономически час, използвано от ЕСО за изчисляването на небалансите за всеки един търговски участник.
- „Балансиране“ – това е компенсирането на разликата между количествата потребена/произведена ел.енергия и количествата по графиците за доставка/производство .

- „Групов ефект“ – ефект на намаление на индивидуалните разходи за балансиране на членовете на СтБГ на „ЕНЕКОД“ АД в следствие на участие в групата.

III. ВЛИЗАНЕ В СИЛА И РЕД ЗА ПРОМЯНА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙСТВАЩИТЕ ОБЩИ ПРИНЦИПИ НА “ЕНЕКОД” АД

Чл. 5 Изготвените общи принципи за разпределението на небалансите в стандартна балансираща група на “ЕНЕКОД” АД са част от договора за участие в стандартната балансираща група и влизат в сила след тяхното одобрение от КЕВР и публикуването им на интернет страницата на “ЕНЕКОД” АД.

Чл. 6 “ЕНЕКОД” АД в качеството си на КСтБГ има право да изменя и допълва Общите принципи. При всяка промяна и/или допълнение, “ЕНЕКОД” АД актуализира публикуваните на интернет страница си общи принципи и информира всички членове на балансиращата група чрез съобщение на интернет страницата си, публикувано не по-късно от 30 дни преди датата на влизане в сила.

IV. СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА СТАНДАРТНАТА БАЛАНСИРАЩА ГРУПА

Чл. 7 Стандартната балансираща група е група, в която участват производители на електрическа енергия, която се реализира изцяло на свободния пазар на електрическа енергия, ВЕИ и ВЕКП производители по чл.162 от ЗЕ с инсталирана мощност 1 MW или повече, които са длъжни да продават цялото свое производство през БНЕБ, потребители на електрическа енергия, присъединени към електро преносната или електроразпределителната мрежа, търговци на електрическа енергия/координатори на други стандартни балансиращи групи.

Чл. 8 Членовете на СтБГ прехвърлят отговорността за балансирането си на КСтБГ (координатора на стандартна балансираща група) на база индивидуално сключените договори между ЧСтБГ и КСтБГ, като последния отговаря за небалансите им пред ЕСО.

Чл. 9 Небалансите на СтБГ се определят на база агрегираните измерени стойности за производство, потребление и физически обмени, съпоставени към предварително утвърдените графици към координатор на балансираща група за всеки един период на сетълмент. Небалансът на групата е сумата от положителните и отрицателните небаланси на всички участници.

Чл. 10 При висок брой на участници в СтБГ, се създават условия за групов ефект на балансирането, където за даден период на сетълмент отклоненията на ЧСтБГ са с

различна посока. Така се постига целта на стандартната балансираща група, като излишъците на даден брой участници, компенсират недостига на другите участници в СтБГ за даден период на сетълмент, като постигат желан икономически ефект на смекчаване на загубите от генерираните небаланси.

Чл. 11 Небалансите за съответните ЧСтБГ са положителни (излишък) и отрицателни (недостиг) в зависимост от това дали е потребител или производител:

- Небалансът на член на стандартна балансираща група – потребител е положителен (излишък), когато стойностите по прогнозния график за доставка са по-високи от данните от реално измереното количество за даден период на сетълмент; небалансът на дадения ЧСтБГ е отрицателен (недостиг), когато стойностите по прогнозния график за доставка са по-ниски от реално измереното количество за даден период на сетълмент.
- Небалансът на член на стандартна балансираща група – производител е положителен (излишък), когато стойността по прогнозния график за производство е по-нисък от реално произведеното количество електрическа енергия; небалансът на дадения член е отрицателен (недостиг), когато стойностите по прогнозния график за производство са по-високи от реално произведеното.
- Небалансът на член на стандартна балансираща група – търговски участник е сумата между закупеното и продаденото количество електрическа енергия. Небалансът е положителен (излишък), когато стойността по графика за покупка/покупки на търговеца е по-висока от стойността по графика за продажба/продажби на съответния търговец за периода на сетълмент. Небалансът е отрицателен (недостиг), когато стойността по графика за покупка/покупки на търговеца е по-ниска от стойността по графика за продажба/продажби на съответния търговец за периода на сетълмент.

V. ПРИНЦИПИ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НЕБАЛАНСИТЕ В КБГ

Чл. 12 Груповия ефект на небалансите при СтБГ с координатор “ЕНЕКОД” АД се разпределя в съответствие със следните принципи:

- **Равнопоставеност** за всеки един ЧСтБГ (член на стандартна балансираща група), като се отчита индивидуалната точност на всеки един от ЧСтБГ и се отразява във намалението на индивидуалния небаланс на съответния ЧСтБГ.
- **Пропорционалност** – Координаторът на балансиращата група разпределя пропорционално небалансите на всеки член, в зависимост от индивидуалната

тежест, с която той допринася за груповия небаланс. Начисленият небаланс на всеки отделен член не може да надвишава индивидуалния небаланс на дадения член, в случай че той сам е координатор на балансираща група.

- **Прозрачност** – членовете на стандартната балансиращата група (ЧСтБГ) група получават пълна информация от КСтБГ относно: индивидуалния си енергиен излишък и недостиг; груповия енергиен небаланс; постигнатия групов ефект на балансиране; средно претеглените цени за излишък и недостиг за периода на сетълмент; информация относно предстоящите промени в нормативната база свързани с пазара на електрическа енергия и тяхното влияние върху групата и членовете ѝ.
- В случай, че даден ЧСтБГ е включен в състава на СтБГ с КСтБГ „ЕНЕКОД“ АД, но няма действащ договор с „ЕНЕКОД“ АД, или срока на предишния договор е изтекъл, и не е осъществена ефективна смяна на координатора, този ЧСтБГ **няма** право да се възползва от постигнатия групов ефект в СтБГ.

Чл. 15 Определянето на общия групов небаланс, агрегацията на излишък и недостиг в групата, процента на вътрешно груповото нетиране, както и разпределението на небалансите между отделните членове на СтБГ с КСтБГ “ЕНЕКОД” АД се определя при следните заложили параметри:

т.1 “ЕНЕКОД” АД като КСтБГ, изчислява общия енергиен недостиг на групата като обща стойност на почасовия недостиг на всеки ЧСтБГ преди агрегиране :

$$d_1 + d_2 + d_3 \dots = D_{\text{SBG}},$$

където:

$d_1 + d_2 + d_3$ е недостига на всеки един от ЧСтБГ

D_{SBG} – е общия енергиен недостиг на всички членове на стандартната балансираща група преди агрегиране

т.2 Груповият ефект върху недостига, като процентна оптимизация на общия недостиг на групата се изчислява след агрегирането на почасовите стойности за недостиг и излишък:

$$O_D * 100 = (D_{\text{SBG}} - AD_{\text{SBG}}) / D_{\text{SBG}},$$

където :

O_D е груповия ефект върху недостига на групата

D_{SBG} – е общия енергиен недостиг на всички членове на стандартната балансираща група преди агрегиране.

AD_{SBG} – е общия енергиен недостиг на всички членове на стандартната балансираща група след агрегиране.

т.3 “ЕНЕКОД” АД като КСтБГ, изчислява общия енергиен излишък на групата като обща стойност на почасовия излишък на всеки ЧСтБГ преди агрегиране:

$$S_1 + S_2 + S_3 + \dots = S_{SBG},$$

където :

$S_1 + S_2 + S_3$ е излишъкът на всеки един от ЧСтБГ.

S_{SBG} – е общият енергиен излишък на всички членове на комбинираната група преди агрегиране

т. 4 Груповият ефект върху излишъка, като процентна оптимизация на общия излишък на групата се изчислява след агрегирането на почасовите стойности за недостиг и излишък:

$$O_S * 100 = (S_{SBG} - AS_{SBG}) / S_{SBG},$$

където :

O_S - е груповият ефект върху излишъка на групата

S_{SBG} - е общият енергиен излишък на всички членове на стандартната балансираща група преди агрегиране

AS_{SBG} – е общият енергиен излишък на всички членове на стандартната балансираща група след агрегиране

т. 5 “ЕНЕКОД” АД като КСтБГ изчислява индивидуалните небаланси на своите ЧСтБГ като сума на почасовите стойности от прогнозния график и данните от меренето

т.6 За всеки период на сетълмент, “ЕНЕКОД” АД изчислява цената на балансиращата енергия (на база цената за недостиг и излишък), която е приложима за всеки ЧСтБГ:

$$PDEF_M = Coe_{DEF} * PDEF_{TSO} + (1 - Coe_{DEF}) * PBE_{SBG},$$

където :

$PDEF_M$ е преизчислената цената за недостиг в СтБГ на “ЕНЕКОД” АД, приложима за всеки ЧСтБГ.

Coe_{DEF} е коефициент, който отразява дяла на отрицателния небаланс на СтБГ на “ЕНЕКОД” АД от отрицателните небаланси на ЧСтБГ на “ЕНЕКОД” АД.

$PDEF_{TSO}$ е цената за недостиг за съответния астрономически час определена от ЕСО, съгласно дневното извлечение за сетълмент на КСтБГ.

PBE_{SBG} е цената, определена от “ЕНЕКОД” АД като КСтБГ, по която се търгува балансиращата енергия между ЧСтБГ.

$$PSUR_M = Coe_{SUR} * PSUR_{TSO} + (1 - Coe_{SUR}) * PBE_{SBG},$$

където :

$PSUR_M$ е преизчислената цена за излишък в СтБГ на “ЕНЕКОД” АД, приложима за всеки ЧСтБГ

Coe_{SUR} е коефициент, който отразява дяла на положителния небаланс на СтБГ на “ЕНЕКОД” АД от положителните небаланси на ЧСтБГ на “ЕНЕКОД” АД.

$PSUR_{TSO}$ е цената за излишък за съответния астрономически час определена от ЕСО, съгласно дневното извлечение за сетълмент.

PBE_{SBG} е цената, определена от “ЕНЕКОД” АД като КСтБГ, по която се търгува балансиращата енергия между ЧСтБГ.

т.7 Месечната стойност на небалансите на даден член на стандартната балансираща група се определя като стойността на преизчислената цена за недостиг/излишък, умножена по количеството недостиг/ излишък .

Чл. 16 “ЕНЕКОД” АД, като КСтБГ разпределя небалансите на база горепосочените принципи между всички ЧСтБГ, като изключение са тези ЧСтБГ с действащи договори за доставка на електрическа енергия, където е посочено, че „ЕНЕКОД“ АД в качеството на КСтБГ поема отговорността за балансиране за своя собствена сметка.

VI. ИЗГОТВЯНЕ НА СЕТЪЛМЕНТ И УСЛОВИЯ ЗА ФАКТУРИРАНЕ И ПЛАЩАНЕ

Чл. 17 Съгласно чл. 176 от ПТЕЕ, ЕСО определя небалансите на КСтБГ като изготвя почасово дневно извлечение и определя нетната стойност на дневния сетълмент за всеки календарен ден от месеца. ЕСО изпраща на КСтБГ месечно извлечение за сетълмент на небалансите, което включва агрегираните стойности по небалансите от дневния сетълмент общо за КСтБГ и за преките членове поотделно.

Чл. 18 Координаторът изпраща почасово дневно извлечение за всеки календарен ден до всеки ЧСтБГ, във формат определен от Координатора и в зависимост от това дали ЧСтБГ е потребител, производител или търговец.

- Ако ЧСтБГ е потребител, дневното извлечение съдържа информация относно: датата, за която се отнася извлечението; договорени количества доставена електрическа енергия по утвърден график; данни от измерените количества електрическа енергия; нетен небаланс за всеки период на сетълмент; цена на недостиг и цена на излишък; стойност на задълженията или вземанията на ЧСтБГ към Координатора.
- Ако ЧСтБГ е производител, дневното извлечение съдържа информация относно: датата, за която се отнася извлечението; измереното количество електрическа енергия за всеки период на сетълмент; договореното количество електрическа енергия за доставка спрямо утвърдения график; нетен небаланс за всеки период на сетълмент; цена на недостиг и цена на излишък; обща стойност на задълженията или вземанията на ЧСтБГ към Координатора.

Чл. 19 Координаторът изготвя и изпраща към всеки ЧСтБГ месечно извлечение, базирано на дневните почасови извлечения за периода на сетълмент. Това извлечение включва информация относно цялото измерено количество електрическа енергия за периода на сетълмент; количеството електрическа енергия по предварително утвърдените графици към Координатора; общия нетен небаланс; общата стойност на финансовите задължения или вземания към/или от Координатора.

Чл. 20 След изтичане на календарния месец и до 3 (три) работни дни от получаването на всички необходими данни от ЕСО, ЧСтБГ издава фактура на всеки пряк ЧСтБГ на база извлечението по чл. 18 . Към фактурата се прилага и справка съдържаща данните заложи в чл. 18.

Чл. 21 ЧСтБГ, които имат действащи договори за доставка на електрическа енергия с включени разходи за балансиране за сметка на „ЕНЕКОД“ АД, получават фактура само за консумираната електрическа енергия по показания от търговско мерене, като не заплащат цена за небаланси.

Чл. 22 ЧСтБГ, които имат действащи договор за комбинирани услуги, получават фактура както за доставената активна електрическа енергия, така и за мрежовите разходи.

Чл. 23 За всеки ЧСтБГ без действащ договор с „ЕНЕКОД“ АД или при условие, че предишния договор с „ЕНЕКОД“ АД е изтекъл, и не е осъществена смяна с нов координатор, се прилагат следните условия:

1. „ЕНЕКОД“ АД в качеството на КСтБГ няма задължение да доставя електрическа енергия на дадения ЧСтБГ, респ. да изкупува електрическа енергия от дадения ЧСтБГ;
2. Даденият ЧСтБГ не получава намаление на разходите за балансиране на база постигнатия групов ефект в СтБГ на „ЕНЕКОД“ АД.
3. Цялото измерено количество електрическа енергия за всички обекти на дадения ЧСтБГ, които са в състава на СтБГ с КСтБГ „ЕНЕКОД“ АД се уреждат по цена на електрическа енергия на „ЕСО“, както следва:
 - 3.1 В случай, че даденият ЧСтБГ е потребител, цялото измерено количество електрическа енергия за дадения ЧСтБГ се отчита като отрицателен небаланс (недостиг) и се урежда между КСтБГ и ЧСтБГ по цена на електрическата енергия при недостиг на „ЕСО“.
 - 3.2 В случай, че даденият ЧСтБГ е производител, цялото измерено количество електрическа енергия за дадения ЧСтБГ се отчита като положителен небаланс (излишък) и се урежда между КСтБГ и ЧСтБГ по цена на електрическа енергия при излишък на „ЕСО“.

Чл 24 Всеки ЧСтБГ, с КСтБГ „ЕНЕКОД“ АД, заплаща задълженията си по издадената фактура в период до 10 (десет) календарни дни от издаването на фактурата, освен ако не е посочен друг срок в индивидуално сключените и действащи договори между ЧСтБГ и КСтБГ.

Чл. 25 В случай, че ЧСтБГ просрочи своето задължение след срока по чл.24, КСтБГ изпраща известие до съответния мрежови оператор за временно преустановяване на захранването с електрическа енергия.

VII. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УЧАСТИЕ В СТАНДАРТНАТА БАЛАНСИРАЩА ГРУПА НА „ЕНЕКОД“ АД

Чл. 26 Търговските участници, проявили желание да участват в СтБГ с КСтБГ „ЕНЕКОД“ АД трябва да отговарят на следните изисквания:

- Да бъдат със статус „Активен“ в списъците на ЕСО;
- Да отговарят на изискванията в ПТТЕ и ЗЕ;

- Да нямат просрочени задължения към предишния си координатор;
- Да се съгласят с Общите принципи на КСтБГ „ЕНЕКОД“ АД, които са неделима част от договора между КСтБГ и ЧСтБГ;
- Да декларират съгласието си за участие в стандартната балансираща група на „ЕНЕКОД“ АД;
- Да посочат дали искат да бъдат пряк или непряк член;
- Да изберат договора, който искат да сключат: - само за доставка на електрическа енергия; - само за участие в СтБГ; - договор за доставка на електрическа енергия и балансиране; - комбиниран договор;
- Да декларират обектите, с които ще участват в комбинираната балансираща група, и да предоставят почасови данни за потребената или произведена от обекта/обектите електрическа енергия за последните 12 (дванадесет) месеца; данни за инсталираната и работната им мощност; график на профилактичните и планови ремонти.

VIII. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ЧСтБГ

Чл. 27 Прекратяването на участието на ЧСтБГ е възможно в следните случаи:

- По искане на ЧСтБГ;
- По искане на КСтБГ;
- По искане на ЕСО, на разпределителното предприятие, или на друг компетентен орган при неспазване на задълженията на съответния ЧСтБГ;

Чл. 28 „ЕНЕКОД“ АД може да поиска от ЧСтБГ, който е прекратил участието си в СтБГ на „ЕНЕКОД“ АД, да предостави обезпечение под формата на паричен депозит или авансово плащане равно на стойността на доставка и/или разходите за балансиране за два календарна месеца с цел обезпечаване на текущите задължения към КСтБГ до датата на фактическото изключване от СтБГ на „ЕНЕКОД“ АД.

Тези Общи Принципи за разпределение на небалансите на стандартната балансираща група с КСтБГ „ЕНЕКОД“ АД са одобрени на 22.08.2019 г. и влизат в сила от 22.09.2019 г.

Тези Общи Принципи за разпределение на небалансите на стандартната балансираща група на „ЕНЕКОД“ АД са достъпни на www.enekod.com

„ЕНЕКОД“ АД

Нели Беширова
Изпълнителен директор

Райчо Кацаров
Изпълнителен директор